

har set det i USA, hvor der er et stort og et voksende fattigdomsproblem. Vi har set det i de central- og østeuropæiske lande, hvis befolkninger betaler en kolossalt høj pris for det helt frie fald lige ned i markedsøkonomien. Vi ser det i kløften mellem rige og fattige lande, der forværres dramatisk, hvilket senest er blevet understreget ved det sociale topmøde i København.

Højrefløjens argument er, at vi ikke har råd til at opretholde velfærden. Jeg synes, det er svært at underbygge med de nøgletal, vi har for økonomien i dag. Jeg har også bemærket, at de borgerlige ordførere skal til Sverige eller 20 år tilbage i tiden for at finde økonomiske argumenter, der underbygger deres påstand, hvilket faktisk er forståeligt, fordi det er svært at finde argumenter i den nuværende økonomiske situation.

Jeg synes, det er endnu sværere at forstå, hvis man interesserer sig for og er optaget af mennesker. Som påpeget bl.a. i det sidste nummer af Mandag Morgen er Danmarks problem – formentlig også i forhold til et opsving – at vi ikke har proletariseret arbejdsløshedsgrupper i så stort et omfang, som andre lande har. Det betyder, at springet tilbage heller ikke er så voldsomt, som det eksempelvis er i England og Tyskland.

I SF synes vi, at den nuværende regering er ret handlingslammet. Det er en regering, der bygger på mange forskellige opfattelser, der umuliggør en konsekvent politik for en målrettet indsats imod udstødelse og for retten til at deltage.

Jeg har været inde på, at vi kunne se det i efterårets finanslovforlig, hvor vi synes, at velfærdsdimensionen var alt for svag. Vi synes, at der var nogle ting, der ødelagde nogle af de gode ting, der var i gang, nogle af de solidariske ordninger, som vi i SF tidligere har foreslået, og som folk var glade for, nemlig sabbat- og forældreorlov. Disse vil blive ødelagt eller forringet. Alle visioner om en aktiv brug af dagpengene gled ud, og bistandsklienters økonomiske vilkår blev forringet.

Vi så det også med skattereformen. Skattereformen var alt andet lige den største omfordeling, vi har set meget længe, til fordel for de mere velhavende. Dette blev så specielt forceret af, at den kom samtidig med den store lånkonvertering, men reformen betyder et voldsomt spring i formue- og indkomstfordelingen mellem de forskellige samfundsgrupper.

Socialforskningsinstituttet udgav i slutningen af 1994 en bog, der hedder »Social tryghed i Europa – udvikling eller afvikling«. Der introduceres et nyt begreb i den sociale debat; det hedder det nationale kompromis og har altså her at gøre med velfærdsdebatten. Det nationale kompromis er efter bogens mening et udtryk for, hvad der sker, når indkomstoverførsler, der tidligere var målrettede, bliver spredt ud med lind hånd for at fastholde den politiske konsensus omkring velfærdspolitikken.

Det er vel årsagen til, at Venstre og De Konservative presser på ved finanslovforhandlinger i forhold til at tilgodese de store, brede vælgergrupper, der ikke har specielle behov, men som er store vælgergrupper.

Det beskrives også i en anden bog, nemlig John Kenneth Galbraiths bog fra 1992, der hedder »Tilfredshedens tyranni«. Der beskriver han den samme udvikling i USA, nemlig de veltilfredses tyranni i forhold til, at de overtager stadig større dele af indkomstoverførslerne.

Jeg synes også efter at have hørt de borgerlige ordførere i dag, at det er værd at overveje et helt andet bud på, hvordan vi skaber et samfund, der ikke udelukker mennesker fra at deltage og ikke stempler mennesker, et bud, der også prøver at lytte til, hvad der rører sig i befolkningen, og som også bygger på menneskelig og social vækst.

I SF vil vi en fornyelse og en udbygning af den offentlige sektor, hvor vi gør op med ventelisterne i det offentlige system til daginstitutioner, til plejehjem, til bolig, til arbejde, til uddannelse osv. Vi er altså tilhængere af en større offentlig sektor.

Vi vil nødvendige reformer, der bryder med det paradoks, der spærrer for de nødvendige fremskridt. Det er paradoksalt at have over 300.000 ledige på dagpenge, samtidig med at vi har en række samfundsopgaver, velfærdsopgaver, der i dag ikke løses tilfredsstillende.

Vi vil en solidarisk løsning med en fordeling af arbejdet gennem fleksible orlovs- og rotationsordninger, så vi samtidig alle sammen kan få glæde af det, både de med og de uden arbejde.

Så vil vi et opgør med det traditionelle arbejdsbegreb. Jeg tror, det er vigtigt for os alle sammen at forstå, at uanset et opsving kommer alle ikke med. Vi ved det godt, og det er også derfor, vi gerne vil have en plan, der siger noget om, hvad vi stiller op med den situation. Vi ved bl.a., at der er mennesker, der ikke kan opfylde